

B”H

Likkutei Sichos Source Sheet

Volume 15 | Vayechi | Sicha 2

A note to the user. A few of the sources appear in close proximity in the torah. They were therefore placed together, although they may be mentioned a bit further on in the Sicha.

Additionally, the translations represent the simple reading of the text. Based on the Sicha, some of these sources acquire a different, deeper meaning.

Introduction:

(1) ויחי מ"ז, כ"ח

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עָשָׂר שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם חֲמִידָה שָׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמֵאֵת שָׁנָה:

And Jacob lived in the land of Egypt for seventeen years, and Jacob's days, the years of his life, were a hundred and forty seven years.

(2) ויחי מ"ח, ה'

וְעַתָּה שְׁנֵי בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לָךְ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד-בָּאִי אֵלַיךְ מִצְרַיִמָּה לִי-הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כְּרֵאֲוֵן וְשִׁמְעוֹן יְהִי-לִי:

And now, [as for] your two sons, who were born to you in the land of Egypt, until I came to you, to the land of Egypt they are mine. Ephraim and Manasseh shall be mine like Reuben and Simeon.

(3) ויחי מ"ח, י"ג

וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת-שְׁנֵיהֶם אֶת-אֶפְרַיִם בְּיַמִּינוֹ מִשְׁמָאל וְיִשְׂרָאֵל אֶת-מְנַשֶּׁה בְּשִׂמְאֵלוֹ מִיְּמִין יִשְׂרָאֵל וַיִּגַּשׁ אֵלָיו:

And Joseph took them both, Ephraim at his right, from Israel's left, and Manasseh at his left, from Israel's right, and he brought [them] near to him.

(4) ויחי מ"ח, י"ד

וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת־יְמִינוֹ וַיָּשֶׁת עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הַצֶּעִיר וְאֶת־שְׂמָאלוֹ עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שְׂכַל אֶת־יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר:

But Israel stretched out his right hand and placed [it] on Ephraim's head, although he was the younger, and his left hand [he placed] on Manasseh's head. He guided his hands deliberately, for Manasseh was the firstborn.

(5) ויחי מ"ח, י"ז

וַיֵּרָא יוֹסֵף כִּי־יֹשִׁית אָבִיו יַד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיִּרַע בְּעֵינָיו וַיִּתְמָךְ יַד־אָבִיו לְהִסִּיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה:

And Joseph saw that his father was placing his right hand on Ephraim's head, and it displeased him. So he held up his father's hand to remove it from upon Ephraim's head [to place it] on Manasseh's head.

(6) ויחי מ"ח, י"ח

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו לֹא־כֵן אָבִי כִי־זֶה הַבְּכוֹר שִׁים יְמִינְךָ עַל־רֹאשׁוֹ:

And Joseph said to his father, "Not so, Father, for this one is the firstborn; put your right hand "on his head

(7) ויחי מ"ח, י"ט

וַיִּמָּאן אָבִיו וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי בְּנִי יָדַעְתִּי גַם־הוּא יִהְיֶה־לָּעַם וְגַם־הוּא יִגְדֹל וְאוּלָּם אַחִיו הַקָּטָן יִגְדֹל מִמֶּנּוּ וְזָרְעוֹ יִהְיֶה מְלֵא־הַגּוֹיִם:

But his father refused, and he said, "I know, my son, I know; he too will become a people, and he too will be great. But his younger brother will be greater than he, and his children[*s fame*] will fill the nations."

(8) ויחי מ"ח, כ'

וַיְבָרֶכֶם בַּיּוֹם הַהוּא לְאִמּוֹרְךָ בְּךָ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יִשְׁמַךְ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכַמְנַשֶּׁה וַיִּשָּׂם אֶת־אֶפְרַיִם לִפְנֵי מְנַשֶּׁה:

So he blessed them on that day, saying, "With you, Israel will bless, saying, 'May God make you like Ephraim and like Manasseh,' " and he placed Ephraim before Manasseh.

ב

9 תניא פי"ז

ובזה יובן מ"ש כי קרוב אליך הדבר מאד בפ"ך ובלבבך לעשותו דלכאורה הוא בלבבך נגד החוש שלנו [והתורה היא נצחית] שאין קרוב מאד הדבר להפך לבו מתאוות עוה"ז לאהבת ה' באמת וכמ"ש בגמרא אטו יראה מילתא זוטרתא היא וכל שכן אהבה.

At first glance, the statement that "The thing is very nigh unto thee... in thy heart" seems to be contrary to our experience (yet the Torah is eternal). For it is not a "very nigh thing" to change one's heart from mundane desires to a sincere love of G-d. Indeed, it is stated in the Gemara, "Is fear [of Heaven] a small thing?" How much more so— love. Moreover, the Rabbis also said, that only tzaddikim have control over their hearts.

10 מקץ מ"א, נ'

ויליוסף ילד שני בנים בט"רם תבוא שנת הרעב אשר ילדה-לו אסנת בת-פוטא פרע פנה און:

And to Joseph were born two sons before the year of the famine set in, whom Asenath the daughter of Poti phera, the governor of On, bore to him.

11 מקץ מ"א, נ"א

ויקרא יוסף את-שם הבכור מנשה כי-נשני אלהים את-כל-עמלי ואת כל-בית אבי:

And Joseph named the firstborn Manasseh, for "God has caused me to forget all my toil and all my father's house."

12 מקץ מ"א, נ"ב

ואת שם השני קרא אפרים כי-הפריני אלהים בארץ עני:

And the second one he named Ephraim, for "God has made me fruitful in the land of my affliction."

ה'

13 תהלים ס"ג, ב'

אלהים | אלי אתה אשחרך צמאה לך | נפשי כמה לך בשגרי בארץ-ציה ועיף בלי-מים:

O God, You are my God, I seek You. My soul thirsts for You; my flesh longs for You, in an arid and thirsty land, without water.

14) תהלים ס"ג, ג

כַּן בִּקְדָשׁ חֲזִיתָהּ לְרֵאוֹת עֲזָרְךָ וְכְבוֹדְךָ:

As I saw You in the Sanctuary, [so do I long] to see Your strength and Your glory.

ו'

15) ויצא לי, כ"ד

וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יִסְּף יְהוָה לִי בֶן אַחֵר:

So she named him Joseph, saying, "May the Lord grant me yet another son!"

ט'

16) תניא סוף פי"ג

מדת אמת היא מדתו של יעקב הנקרא בריח התיכון המבריא מן הקצה אל הקצה מרום המעלות ומדרגות עד סוף כל דרגין ובכל מעלה ומדרגה מבריא תוך נקודה האמצעית שהיא נקודת ובחי' מדת אמת שלה ומדת אמת היא נחלה בלי מצרים ואין לה שיעור למעלה עד רום המעלות וכל מעלות...

Truth is the attribute of Jacob, who is called the "Middle bolt which secures [everything] from end to end," from the highest gradations and degrees to the end of all grades. And in each gradation and plane it fixes its bolt through the most central point, which is the point and quality of its attribute of Truth. The attribute of Truth is an unbounded inheritance which has no limit upwards to the highest degrees...

ו'

17) וישב ל"ז, ב'

אֵלֶּה | תְּלֻדֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שִׁבְעֵ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רָעָה אֶת־אָחִיו בְּצֹאן וְהוּא נָעַר אֶת־בְּנֵי בְלָהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דְּבָרֵם רָעָה אֶל־אָבִיהֶם:

These are the generations of Jacob: when Joseph was seventeen years old, being a shepherd, he was with his brothers with the flocks, and he was a lad, [and was] with the sons of Bilhah and with the sons of Zilpah, his father's wives; and Joseph brought evil tales about them to their father.

18) שמות רבה, פ"ד, א'

הַבָּאִים מִצְרֵימָה, וְכִי הָיוּ בָּאִים, וְהָלַךְ יָמִים רַבִּים הָיוּ לָהֶם שְׂבָאוֹ לְמִצְרַיִם, אֲלָא כָּל זְמַן שִׁיּוֹסֵף הָיָה קָיָם, לֹא הָיָה לָהֶם מִשְׁוֵי שֵׁל מִצְרַיִם, מֵת יוֹסֵף נִתְּנוּ עֲלֵיהֶם מִשְׁוֵי. לְפִיכָה כְּתִיב: הַבָּאִים, כָּאלֹו אוֹתוֹ יוֹם נִכְנְסוּ לְמִצְרַיִם.

After Yosef's passing, the Egyptian subjugation began. Hence "coming to egypt" in the present, current tense.

י"ג

(19) הגדה של פסח

"וירד מצרימה". אנוס על פי הדיבור.

"And he went down to Egypt" forced by Divine decree.

(20) תהלים קל"ט, י"ב

גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יִחְשֶׁיךָ מִמֶּךָ וְלַיְלָה כִּיּוֹם יֵאָרֵר כְּחֹשֶׁיךָ כְּאוֹרָה:

Even darkness will not obscure [anything] from You, and the night will light up like day; as darkness so is the light.
